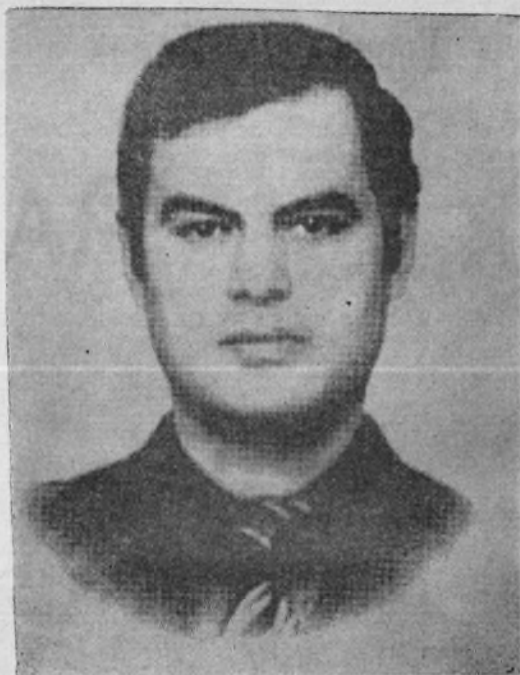

Герийланы Малик

КЪАЛАМБУРА

Чам, махтау, сёгюм,
самаркѣау, кюлкю, эниклеу

Поэзия —
ол да юйюм, къалам,
Терк-терк
алмасам да къолума къалам.

Г. Малик

Г $\frac{4702100200-044}{\text{М } 125(03)-02}$ 2002

ISBN 5-7680-1733-X

© Герийланы М. Б., 2002

*Жыйырманчы ёмюрде тууун-ёсюп,
ашап-жашап тургъан малкъар
назмучулагъа бла жазыучулагъа
айтама.*

* * *

Сизге аталады, сёзсюз!
Туумаз эди бу зат сизсиз!

* * *

Бабаланы Ибрахимге

Баба улу алгыш айта тургъанда,
ненча жюз минг бола болур туугъанла?!

* * *

Бу китапны тышы окъады,
баям, ичи муну Мокъады.

БИЛСИНЛЕ

*О, барды менде аллай бир билим,
Сукъланыр кибик не уллу алим!..*

Т а н з и л я

Тюзюн айтып, билдиригиз халин:
«Алимме!» — деп, айланмасын Алим¹...
О, барды менде аллай бир билим! —
Зейтун² да сунмасын кесин алим.

¹ Филология илмуланы кандидаты, жазыучу
Тёппеланы Алим.

² Филология илмуланы доктору, жазыучу Тол-
гъурланы Зейтун.

*Елсем, манга кѣабыр кѣазарла,
Халкѣымы исторіясында
Мени атымы да жазарла.*

М а к ы т л а н ы С а ф а р

Елсем, манга кѣабыр кѣазарла.
Халкѣыбызны исторіясында
Исторіямы жазарла.

КЕЗТӨЗМЕЗ БУТЛА

*Зыбыр ташланы сылагъан кюн
Сыйдам бетинги сылайды.
Сыйпайды омакъ жыйрыгъынгы,
Көзтөзмез бутларынгы да — алай.*

Гуртуланы Салих

Акъ тауланы башын сылай баралла¹
Бийик кёкде женгилкъанат булутла.
Көзтөзмез бутларынг жанымдан этдиле,
Ах, умутла, сиз — толмай къалгъан умутла.

¹ Байчеккуланы Абдин жазгъан жыргъа ушаш-дырып.

АЛАЙДЫ, ОЛЛАХИЙ!

*...Мен, хар назму жазгъанда,
Не ёр эсе да жолум,
Тууама жап-жангыдан...*

Созайланы Ахмат

Ол хар назму жазгъанда,—
Жап-жангыдан тууады,
Къалгъанла къартайгъанда,—
Ол а жашлай турады!

КЪАТЫННГА

*Жатса — кюйюз,
Къопса — мюйюз.*

А л и й Б а й з у л л а

Жатса — кюйюз,
Къопса — мюйюз.
Къалай да эт:
Мен — терс, ол — тюз!

ОЮСДАН СОРА

Сени излей, болдум арыкъ...

Алий Байзулла

*Барыр жолуму билмей,
Сени минг жолда излей,
Къалай азгъанма, къалай...*

Уяланы Оюс

Алийча жокъду аз арыкъ,
Алийча жокъду азарыкъ,
Алийча жокъду жазарыкъ...
Бир Оюсдан сора.

КЪАЛАМБУР

*Атла, атла...
Отлай, отлай,
Ариу атлай,
Жана — отлай...
Бизге атла
Атай атла...*

**Беппайланы
Муталип**

Муталип, къара-къара;
Ма Къараланы Къара,
Бети кесинден къара,
Бёркюне къонуп къаргъа.
Жюрегинде уа — жара...
Турма-тур отун жара!
Сен да бир затха жара!
Дарманчыкъ да ма — жара.
Болмаса уа, сой да къой,
Къарнынгы тойдур да къой...
Терк тауусулса уа эт,
Бир кесек къуймакъ да эт.
Бур, къарама, къалам бур,
Чыкъмаса уа къаламбур,
«Заман» бар, олтур да тур!

БОШ ЗАТЛА

*Осал китапны окъугъандан сора,
Кёлюм чыгъып олтурдум.
Бош затланы окъудум.*

Уя н л а н ы О ю с

Осал китап окъудум да,
Ахырында кёлюм чыкъды:
Менден амандамы чыкъды?!

ТЕЛЕГРАММА

*Къолун тутдум сейир жанны,
Илюмжинланы Кирсанны...*

Светлана

Ол тауушлукъ сейир жанны —
Илюмжинланы Кирсанны —
Тутхан эсенг, — жибермей тур!
Биз бусагъат жетебиз!

МУР.

* * *

Олтурма...

А л и й Б а й з у л л а .

Олтурма, Алий,— Байзулла!
Паэтлихтен сора да
Барды дейле, бай золла!
Оллаха!..

БОЛСА ЭДИ АЛАЙ

*Биз жангыдан
туусакъ эди бирде,
мен — сен болуп,
сен — мен болуп — алай,
анда билир эдинг
сүйгеними...*

Ё л м е з л а н ы М у р а д и н

Биз жангыдан
туусакъ эди бирде,
мен — сен болуп,
сен — мен болуп — алай,
анда кёрюр эдинг
түйгеними
Къалай...

«КЪОШ ДА БАРА-БАРА...»

Кёпледен къайда ышыкъма...

Додулары Аскер

АШЫКЪМА!

ИЛХАМ

Танг атхынчы,
Чалгзычы
Уятады чалгзысын:
«Чал, чал,
Чалгзычыгзым,
Чал...»
Чыкз...
Чыкз тюшгенди,
Чыкз...

Б е п п а й л а н ы
М у т а л и п

Танг атхынчы,
Муталип
Уятады къаламын:
«Жаз, жаз,
Къаламчыгзым,
Жаз...
Жаз...
Жаз келгенди,
Жаз...
Китапчыгзым,
Чыкз,
Чыкз! —
Кёп мычымай
Чыкз!
Сен чыкзсанг, тюшер бизге да
Капекчик, шайчыкз!»

ОЮСЧАДАН ТАУЧАГЪА КЕЧЮРЮЛГЕН НАСИЙХАТЛА

*Тынч башынг кѣалмазча хатагъа,
Узакъдан тынгыла кѣаугъагъа.*

У я н л а н ы О ю с

Тынч башынг кѣалмазча хатагъа,
Оюс, турма, эт бир хадагъа!

Сукъ башынгы, элт да, юзмезге,
Ант этеме, жаным, юзмезле!

Сен кѣатышма, Оюс, даулагъа,
Табылмазча чыртда жаулагъан.

Болмасын бу халкъ бла да
ишинг,—
Сау турурча кѣулагъынг, тишинг.

Алай-алай ашыр ёмюрюнгю,
Сюймесенг аман ёлюрюнгю!

СЮЙМЕКЛИК

*Эки ауанача кече ортада,
Жалан экибиз шош отоуда
Сюелебиз, суймеклигибизни
Сыйлай.*

М ё ч ю л а н ы Х а д и с

Эки ауаначабыз биз отоуда,
Суймеклиг' а кирип ортагъа,
Сюелебиз алай,
Аны шош-шош сылай.

ТОЛМАГЪАН УМУТЛА

*Кюйме, мени кзорума,
Къалай да бол, не да эт:
Мен акъыллы болурма,
Неда болурма поэт...*

Д о д у л а н ы А с к е р

Унутурбуз атынгы:
Къалай да бол, не да эт,
Балаларынг — акъыллы.
Сен болалмадың.

«Поэт»¹.

¹ Герийланы Малик.

ДЕЯЛЛЫКЪСА!

*Малкъар, сени асыры суюгенимден,
Санга назмула жазаргъа юйрендим...*

Сафар

*Энди таулума деяллыкъма,
Жерибизни мен да бир
жашы.*

Созайланы Ахмат

«Малкъарым! Малкъарым! Малкъарым!
Малкъарым! Малкъарым! Малкъарым!
Малкъарым! Малкъарым! Малкъарым!
Малкъарым! Малкъарым! Малкъарым!

Энди: «Таулума!» — деяллыкъса,
Жерибизни сен да бир жашы.
Эндиге дери къалай-алай
Болгъан эсе да...
Жаша!...

* * *

Назмучу Геккиге

Хау, «Ушамагъан жукъмайды», тюздю,
баям...

Алай, сен тартхан чакъда, кимди
Хайям?!

* * *

Додуланы Аскерге

Иги билсе да бу юч да тилни,
Ангылаялмайма бу ючитилни.

КИЧИБАЛЫКЪДА
АЙТЫЛГЪАН
ЗАТ

*Поэмамы, балладамы —
Билмейбиз не чыгъарын,
Алай ишни бардырама,
Ёчюлгюнчюн чырагъым.*

Уя н л а н ы О ю с

Ёчюлгюнчюн чырагъым,
Сен бир кёрчю чыгъарып!

БЕТИ БОЛГЪАН БЕТСИЗ

Уялмадым, угъай, уялмадым,
Тюшдю да эсима сени
Жолда жангызлай
къойгъаным.
(Кечген эдим кесими эртте.)

Ж а н г о р а з л а н ы
Т а х и р

Уялмадым, угъай, уялмадым,
Тюшдю да эсима сени
Жолда жангызлай
къойгъаным.
(Кёчген эдим кесиме эртте.)

ЭКЕУ

*Не бек ашыкъсанг да,
Тут эсингде:
Жолда тюбемезсе
Кесинг кесинге.*

Мёчюланы Хадие

*Менде экеу жашай,
Ашайла бир бирин:
Бири — итге ушай,
Бири уа — жокъ кири.*

Додуланы Аскер

Жолда тюбедим да
Кесим кесиме:
— Тохтачы! — дедим да,
Келдим юсюме,—

Сен кимсе? Къайданса?
Обурса, баям!..
Ёзге уа — шайтанса!..
— Кесингсе шайтан!

Мен сенме, кесингме! —
Деду бу халсиз,—
Былай сейирсинме:
Хадисме, Хадис!

Ийнанмийсенг, бар да,
Ма сор Аскерге,
Экеудю Аскер да:
Бири — аскерде,

Бири уа — паэтди,
Сенича, — паэт!..
Юйгеме. Кеч этме.
Кесинг да терк жет!

«КЪЫРАЛ САУГЪАНЫ» ЛАУРЕАТЫНА

Анса аз әди да сауғаны,
Сауға кьоллу әтмесегиз сиз аны!

* * *

Сафаргъа

Буду Малкъарыбызны чынтты жашы,
Малкъар демесе, татымайды ашы.

ЗАНГЫ МАЛКЪАРЛЫНЫ ЗАЗЫУЛАРЫ

Назму зазгъан къыйын ишти деп
ким айтханды?!

Кертта, ким айтханды? Зангылмагъы! Ма тюенене мен, иштеп келгениммен сора, телибизргъа ассыры къарагъаннан, эригиб: «Ай анасыны, эрттеден да окъумагъамма, шо ийисагъан, бир назму окъурет!» — деп, — Аллахны ахшылыгъыннан, энди юйде, сиз сау болсагъыз, окъур зат барды, — бир па-етибизни алгъамма да, китабы уа бир ала-мат, таланнган, къара сахтияннан, алтын суу ицирилиф харфларына да, — китаф де-сент, алай болсун ансы, цыгъаралла бирле, дибилдирик кибик, оллахий, къарарыгъынг окъуна келмейди, ичин ацхан угъай! Тейри, ассыры зукъадан, ици да болмаз аны!

Ма китап десент — бу! Адам къолуна алырца. Уялмазца. Окъугъамма, алгъамма да. Окъусанг да, алай окъу! Бир заманда, кесим да билмей, зазып башлагъамма! Ол китаф коллендирди дейме, сау къаллыкъ! Ол болмаса, назму зазгъанны бир къыйын иш сунуф туругъем, оллаха. Ай, заманында алмадым да къаламны да къолума. Ансы, ол Къайсын-Керим дегеллени ким болгъан-ларын кёргюзтюрем, оллаха. Эки мулутну ичинде окъуна юц назму къурагъамма. Ол мен окъугъалладан аман эсе, боюнумады,

таллахий! Ушагъаммы?! Хы, ушамай а...
«Ушамагъан — зукъмайды» дей ушайла да.
Ма-а биринчи назмум... Энни, Ц бла айтмай,
зазыуцулаца зазайым, ары заллылаца, ансы
цыгъарыуцула алалла, цыгъармазлыкъ бо-
луп, сора не атамы башына зазып курешеме,
бир затха баялмазлыкъ болуп?! Халатым
зат болса, Бегий улугъа кѣргюзтюрме. Угъай
демеуцюдю, сау къаллыкъ. Кесибизни заш
туйюлмюдю!..

Б и р и н ч и н а з м у

Сени юсюнгден
Этеме сагъыш,
Жашайса менде,
Май гюлча, чагъыш.

Мени юсюмден
Этсент да сагъыш,
Жашарма сенде,
Сѣзюм а — алгъыш.

Бир бирибизде
Жашап туралсакъ,
Кюн, экибизге
Къарап, къууанса,—

Ма олду насып,
Хар ким да суйген...
Этеме сагъыш
Сени юсюнгден.

Мен тели! Ох деп, зылы юйюмде назмула
зазып, атымы айттырыф турмай! Энни Къай-
сын телидемми айлана болур эди?! Неда ол

мен коргенле. Сеннен аманбыз деп туралла да, хоу! Неда сеннен зарлы! Иги заздыры-ренг, анда мен бирин танийма да, файда зат тюшмезлик болгъан болса! Хоу, санга халкъ бир мудах болуп турады да, аны колюн бир зарытайым деп кюрешеди дей, кеси ёлмесин! Тейри, харф тарттыралмазса, сом тюшмезлик болса! Мен да зазгъан этерикме! Аладанмы осалма! Къарамым эсе — алай! Къаламым эсе — алай! Тейри, мен да зашагъан этерикме, зарагъан кюйде! Зазыуцулаца!! Ма экинчи назмум да...

Э к и н ч и н а з м у м

Жауун жауса —
Жерге тамар,
Жерге тамса —
Будай чыгъар.

(Тели ханс цыгъыф да
къалыуцуду бирде.)

Будай чыкъса —
Гыржын да бар.
Гыржын барда —
Жырынг да бар!

Хау, хау!.. Хау!
Жауун, жау, жау!..

Арабий, зазгъанынглай цыгъарыб' а кбоя болурламы? Ол цыккъынцы, ахца бермей туррукъ эселе, бу заланбыдырланы уа не бла багъарма?!. Аны иги билмей заз-

гъаннан да не магъана?.. Къартлыгъымда,
назму зазама деп, юйде олтуруп къалсам,
не айтырла? Къарт болгъунцу зассанг эд да
демезлеми? Деселе десилле! «Заш паэт!» —
деп айттырыр юцю окъуна! Не багъасы бар-
ды?! Къартлыгъында! Ма юцюнцю назмум
да...

Ю ч ю н ч ю н а з м у м

Кюн тийсе —
Гюл чагъар,
Гюл чакъса —
Бет жарыр.
Жарыса
Ма бир бет —
Къууана —
ма бир бек!
Жюрекни
Кент ачyp...

Кюн — мени
Къууанчым.

Бу кыйын заманда сабийлени не бла
кециндирирме дейме ансы, быллай назму-
цукъланы уа, оллаха!.. Алай сиз, паэтле,
манга къарамагъыз. Адабиятыбызны ёстю-
рюююз. Котюрюююз, айнытыгъыз. Зангыз
Къайсынига зюклеп да къоймагъыз.
Башхаладан артха къалмазгъа кюрешитиз.
«Ишлемеген — тишлемез» дейдиле. Ишди
хар ишни башы. Лейлин да, Маркс да айт-
хандыла аны. Мен да айтама — эриммегиз,
ишлеп туругъуз. Кеце, кюн деп къарамай.
Кеце да кюн да иш — ишди, башхамыды.

Кюндюз малланы кюте, къарай келип, кеце уа, къарар амалтын, бёрюге къырдырып къойса — зарармы! Алайды да, къайтарып айтама, ишге кюн да, кеце да зохту! Назму дегенинг да тюз алайды. «Назмула заза цыгъама тангнга» деп паэт бошму айтхан сунасыз. Ол кеце да, кюн да ишлегени бла цыккъанды кунгнге. Ансы корюрем, къаллай цурукъла кийсе да. Тейри, цурукъ угъай да, цабыр да табалмаз э! Бютюнда назмуцулуктан башха затха зарамаса. Ол «назмуцулукъ» деген сёзюнгден «цурукъ» къарап тургъанын коресе да? Вир кесек тилкъауурахты ансы...

Кет, барыб, бир кесехчик къалжыйым. Тамбла танг атмай турургъа керехти. Ай, бу баш кециндирген адыргылыкъ болмасыеди, кюрюрегиз, паэтле, кимни ким болгъанын, оллаха! Аллах насыбыгъызны алмасын. Оллаха, алай!

Экинци кеце

Кесим да билмей, кырты бола тура болурма дейме, башым назмуцулукъгъа къалып. Да, болгъуе алай... Бу кыйын заманда, бу сабийле зайылырыммы сакълап тура эди, юйю къуругъан, бу фахму да. Заманында келсе! Дуния «халкъ паэтле» болуп бошагъынцы сакълап турмай. Бол энни, не боллукъ эсенг да! Энни уа иги назму зазама да, мени «халкъ паэт» этигиз деп бир бар! Кимге керехти сени зазгъанынг! Айтханын эт, бар да! Берген зумушун! Ма ол заманда боллукъса «халкъ паэт». Жалынсанг, жал-

барсанг! Сен айтхан деп, ол «былас» деген кишини козюне къатып турсанг. Ма ол заманда боллукъса, болааллыкъ эсенг. «Акъылман да, акъыллы да сенсе», — деп, аны да, кесинги да ийнандыралсанг ол затха — сора зашарыкъса. Сюйгенингца да ашарыкъса...

Угъай-угъай, аннан эсе зарлы юйюмде зарлы исникерслерими ашаф турайым. Керекмейди назмуцулугъу да, цуругъу да!

Айхай, китап алыр къарыу болмай къалгъанды — айтханымца, зазып башлайма. Окъумай да къалай тургъун! Ма, тюнене ингирде, биягъы бир назму окъурем дегемме да... Къайгъыларынгы цацаргъа дарман орунуна бирда бир алапат затты! Окъуйма — тиширыулары юслериннен. Билесиз, заным-тиним бу тиширыула. Юйдеги — жетинцилериди!.. Окъусанг, аллай окъу! Ай, сау къалгъын кена, Мамме улу! Къарыным иш та ауругъунцу кулгемме. Оллаха! Ма-а. «Тиширыу зууунады», эсе да, кецхиллик:

Т и ш и р ы у ж у у у н а д ы

Тиширыу жууунады жай къызыуда,
Ариу бутлары бла сууну чачып...
Мен а, кёрюнпюрге базынмай анга,
Котур жанындан жашырын къарайма.
Ичимден сукъланама суу толкъуннга,
Ол толкъунну насыплыгъа санайма.
Жууун, жаным. Эркин ойна, уялмай,
Мен ашыкъмайма былайдан кетерге.

Ма муну окъутгъанымман зазылгъанды бу тюбюндеги назму. Илхам бермейди де да турцу аннан сора! Назму десенг да, аллай

болсун ансы, бирлени окъуйса да, я сыпхан
Аллах, не айтыр умуту болур эди деп, ая-
май, сагъыш этиф турсанг, башынга зукъ
кирмейди, тилинг айланмай къаласа! Сай-
ланмай цыгъар эсе китабы!

Тиширыу жууунады,
Ариу санларын ачып,
Ойнайды, къубулады,
Суугъа жайылып чачы.

Мен а анга къарайма,
Терек артына бугъуп.
Сукъланама аямай,
Къолну хуржуннга уруп.

Аз да эсимде жокъду
Юйге кетген деген зат.
Хар ёшюню да токъду,
Хар буту да аламат!

Жууун, жаным, уялмай
Менича уялчакъдан.
Нафысымы тыялмай,
Къарайма мен узакъдан.

Оллахий, алайт, занцыкъларым!..

АДАБИЯТ КЕСАМАТЧЫГЪА

Барындан да фахмулуду —
Токъ этген да — буду,
Жокъ этген да — буду.
Жезни алтыннга бургъан да,
Терсни махтап, къарс ургъан да,
Алтынны учуз этген да,
Жырчыны чуусуз этген да.

* * *

«Жокъ фахмум!» — деп,
кесингден жуусанг да къол.
«Жуудурмам!» — деп,
жазычу этеди ол.

КЪАРЫУЛУ ЖЕРИ БОЛГЪАН
РОМАНЧЫГЪА

1

Къарыусузду чыгъарманг,
Къарыулуду чыгъартъан!

2

Белгилиди хар кимге хаты,—
Жокъду магъана деген заты.

ДЕМОКРАТИЯНЫ «ХАЛКЪ ПОЭТИ»

1

Къызыл байракъ тайдырылды,
«Бай», «жарлы» деп, айырылдыкъ.

2

Жокъ «Салта бла оракъ», —
Байлагъа кёзбау жыр такъ!

Жарлыла уа — турсунла, —
Как ашап, олтурсунла!

ЭНЧИЛИГИ БОЛГЪАН ЖАЗЫУЧУГЪА

Романынгы энчилиги бар эди —
Хар бетинде кемчилиги бар эди.

¶

ЭКИ КЪАРЫНДАШ ПОЭТГЕ

(Назым Хикметден кёлленип)

Сен мени махтамасанг,
Мен сени махтамасам,
Бир бирни махтамасакъ,—
Ким махтар бизни?!

«МЕНМЕ» ДЕГЕН ПОЭТТЕ

Хайямгъа ушагъан жери да барды, —
Бек суйген жери — кафеди, барды.

БИР БОШ ПОЭТТЕ

Жангы чыкыгъан китабынты
Жаланда тышыды жангы!

ТАРЫХ ИЛМУЛАНЫ ДОКТОРУ,
ПРОФЕССОР

Башындагы — айранча,
Ичиндеги — хайранча.

ЖУРНАЛИСТЛЕНИ СОЮЗУНУ
ЧЛЕНИ

1

Аты чыгъармы да аманнга?!
Жазгъаны махтауду, таланнган!

2

- Быллай бир махтар зат да
къайдан?..
— Табалады! —
Чыкъмайды «Айдан».¹

¹ Кафе «Ай» — сыйлаучу жер.

БИР «ХАЛКЪ ПОЭТТЕ»

Сайламаларынгдан
Кюрешдим окъургъа,
Сайлаялмадым да
Бир тизгин окъуна!

«МЕНМЕ» ДЕГЕН ПОЭТТЕ

Хайямгъа ушагъан жери да барды, —
Бек суйген жери — кафеди, барды.

ЖАРАШМАГЪАН ЭР БЛА КЪАТЫННГА

Сен — таш эдинг,
ол а — темир эди.
Сабийлеге
биринг эримеди.

«СЮЙМЕКЛИК»

Юй бийчесин асыры суйгенден —
«Жарыкъ» болуп келеди хар клонден.

«ИШСИЗ»

Анга да табылгъанды энди иш —
Излейди кечеси, кюню да иш.

* * *

Барды мени «кесим» деген кѣоншум да,—
Тынч жашагъан, халкъ ишине кѣошулмай.

* * *

Иги сукъланады иги кѣылыкыгъа,
аман а — бийик кѣуллукыгъа.

МОСКВАДА

«Тохтагъыз! Къайрысыз, къайдансыз,
кимсиз?

Биягъы сиз келген болурсуз базаргъа...
Чотха алынмай, сиз эркин туююлсюз
Мында салынып айланыргъа!» —
Деп, хар жерде тыядыла аллыбызны...
Егелери болдукъ къыралыбызны.

ДЕПУТАТ

Сакълайбыз: «Да бу жол жарар да?!.
Жарлылыгъыбызгъа къайгъырыр», —
деп.

Аны къайгъысы уа жаланда:
«Халкъ бу жол кимни айырыр?» —
деп.

КЪУЖУР КЪЫРАЛ

Терезесин ачхандыла,
Эшигин а жапхандыла.

* * *

Жашау болуп кыалганды сейирлик:
Бетли азып, бетсиз а — семирип.

Уручула, бийлеча, баш болуп,
Бийле да, ийленип, жууаш болуп.

ЖОЛ ИШЛЕУЧЮЛЕ

Арбаланы «тынч» жүрүрчү
этдиле,—
Ариу жолну чунгур этип кетдиле.

* * *

Ёмюрден бери буду жаншау:
«Игиге айланлыкды жашау!»

* * *

Сен тюзме деп турсанг да кесинге,—
Тартырла, аямай, терсине.

АРЫБЕРИБУРЛА

* * *

Башы болмагъан кёз-къаш бөрмез.

* * *

Экилиле! Бир болугъуз!

* * *

«Ёлеме!» — деп, жашауубузну алды.

* * *

Кёп туююлген эшек таякъдан къркъмайды.

* * *

Кёзге кёрюнмеген кёп жулдуз барды.

* * *

Ташдан да, таудан да ауурду тырман.

БИРТИЗГИНЛЕ

* * *

Акъялман да шашады акъялдан.

* * *

Бети болмагъанны эти болур.

ЭКИ АМАН ДА — БИР САБАН

Турдула туююшмей танг...
Даулагъа атхынчы танг.

«ТИЛМАНЧ»

Ма кёчюрюучю десенг — кёчюрюучю,—
Жандыралмаса — ёчюрюучю.

ТУУГЪАН ЖЕРДЕН ТОЙГЪАН ЖЕРИН САЙЛАГЪАННГА

Мында да ол жокъ эди, андан
Бир хапары келмейди андан.

* * *

«Бар эсе муну, — деди, — эри,
ол эрге эри, — деди, — эри!»

* * *

Барсанг — бар башха
къошха, —
болма сёзге сёз къошхан.

«САБЕТ БЫЛАСТДАН» СОРА

Юзалгъан — юздю,
Сюзалгъан — сюздю,
Юралгъан — юрдю,
Уялгъан — ёлдю...

* * *

Жалына баргъан — кёп элтир,
Жарлыгъа баргъан — чёп элтир.

* * *

Ёрге чыкыгъан бир-бир къуртланы
Жер тюбюнде — терендеди журтлары.

* * *

Журтунгда оноу да жетмесе,
чапыракъдан сѣзюнг да ётмесе,—
кѣп жашар умут да этме сен!

* * *

Ким да сунады бизни кыраллыкъ,—
Олмуду оора асыл кыраллыкъ?!

* * *

Бош айтаса жокъду деп «бети»:
Тейри, болур сени чакълы эки!

НАСЫТ

АТЛАРЫ

«Сизге аталады...»	3
«Баба улу алгыш айта...»	4
«Бу китапны тышы...»	4
Билсинле	5
«Елсем, манга...»	6
Көзтөзмез бутла	7
Алайды, Оллахий!	9
Къатыннга	10
Оюсдан сора	11
Къаламбур	12
Бош затла	13
Телеграмма	14
«Олтурма...»	15
Болса эди алай	16
Назмула базары	17
«Къош да бара-бара...»	18
Илхам	19
Оюсчадан таучагъа кечюрюлген насийхатла	20
Суймеклик	22
Толмагъан умутла	23
Деяллыкъса!	24
«Хау, «Ушамагъан жукъмайды», тюздю...»	25
«Иги билсе да...»	25
Кичибалыкъда айтылгъан зат	26
Бети болгъан бетсиз	27
Экеу	28
«Къырал саугъанны» лауреатына	30
«Буду Малкъарыбызны...»	30
Зангы малкъарлыны зазыулары	31
Адабият кесаматчыгъа	38
«Жокъ фахмум!» — деп...»	38
Къарыулу жери болгъан романчыгъа	39

Демократияны «халкъ поэти»	40
Энчилиги болгъан жазыучугъа	41
Эки къарындаш поэтге	42
Бир бош поэтге	44
Тарых илмуланы доктору, профессор	45
Журналистлени союзуну члени	46
Бир «халкъ поэтге»	47
«Менме» деген поэтге	48
Жарашмагъан эр бла къатыннга	49
«Сюймеклик»	50
«Ишсиз»	51
«Барды мени «кесим» деген...»	52
«Иги сукъланады...»	52
Москвада	53
Депутат	54
Къужур къырал	55
«Жашау болуп къалгъанды...»	57
Жол ишлеучюле	58
«Емюрден бери буду...»	59
«Сен тюзме деп...»	59
Арыберибурла	60
Виртизгинле	61
Тегерекде-башда	62
Эки, аман да — бир сабан	63
«Тилманч»	64
Туугъан жерден тойгъан жерин сайлагъаннга	64
«Бар эсе муну...»	65
«Барсанг — бар...»	65
«Сабет быластдан» сора	66
«Жалына баргъан...»	67
«Ерге чыкъгъан...»	67
«Журтунгда оноу...»	68
Ким да сунады...»	69
«Бош айтаса жокъду деп...»	69

Литературно-художественное издание

Гериев Малик Батталович

КАЛАМБУРЫ

На балкарском языке

Редактор *М. Х. Табаксоев*

Художник *О. А. Погребняк*

Художественный редактор *И. Я. Аккизова*

Технический редактор *Р. О. Алимбетова*

Корректор *М. Я. Гузиева*